

DGZK: gedurfde stappen zetten

Wilma Wolters

Het duurzaamheidsprogramma staat nu een aantal maanden. Geitenhouders hebben er notie van genomen en velen zijn tot actie overgegaan. Hoe kijken zuivelondernemingen eigenlijk naar dit programma? Wiebe Willig van Henri Willig en Sybren Ewijk van Bettinehoeve doen hun verhaal.

Waarom doet uw zuivelonderneming mee aan de DGZK?

Willig: "Duurzaamheid is een belangrijk thema voor alle bedrijfstakken. Duurzaamheid komt namelijk overeen met langetermijndenken. De grootste winsten voor de bedrijfstak liggen in de toekomst, maar dan moet die bedrijfstak wel volhoudbaar werken. De geitensector is een kleine sector en daarmee bij uitstek in staat om in gezamenlijkheid grote stappen te zetten in duurzaamheid. De DGZK is een voorbeeld van hoe boeren, inzamelaars en verwerkers de handen ineen slaan en gedurfde stappen zetten in de richting van een duurzame bedrijfstak."

Wiebe Willig: "De inspanningen die de Duurzame GeitenZuivelKeten vraagt zijn uitdagend, maar zeker haalbaar."

Foto: Henri Willig

Ewijk: "Een van de belangrijkste waarden van de geitensector is de aaibaarheid en toegankelijkheid voor de consument. Dus we moeten er alles aan doen om niet geassocieerd te worden met industrialisatie. Daarvoor is duurzaamheid belangrijk. De DGZK zorgt ervoor dat we weten wat we als sector al doen aan duurzaamheid en geeft ons inzicht waar we nog kunnen verbeteren. Ik sluit niet uit dat veel boeren en verwerkers al stappen gezet hebben op duurzaamheidsgebied en DGZK gaat helpen dit ook naar consument en omgeving te communiceren."

Wat betekent duurzaamheid voor jullie bedrijf, hoe passen jullie het toe?

Willig: "Sinds lange tijd houden wij ons vee (nu Jersey-koeien) op biologische wijze, wat onder meer betekent dat wij geen pesticiden of kunstmest gebruiken. Ook lopen onze koeien zo veel mogelijk buiten, dag en nacht. In onze kaasmakerijen in Heerenveen en Katwoude hebben wij diverse maatregelen genomen om het verbruik van gas, water, elektra en diesel terug te dringen. Onlangs hebben wij in Katwoude het reguliere stroomverbruik met nog eens 20 procent laten dalen door het aanbrengen van zonnepanelen."

Ewijk: "Vanuit het potje dat wij reserveren voor duurzaamheidsprojecten hebben we gewerkt aan het reduceren van plastic en verpakkingsmateriaal, zijn we bezig met het verwaarden van reststromen en dit najaar gaan we de energiescan uitvoeren om in beeld te brengen waar we kunnen besparen."

Wat levert duurzaamheid voor jullie zuivelfabrieken op?

Willig: "Het rendabel maken van de duurzame maatregelen is belangrijk, winstgevendheid is ten slotte ook een vorm van duurzaamheid. Er zijn subsidies, die helpen vooral bij het haalbaar maken van de investeringen. Kostenvoordelen liggen vooral in het besparen op energiekosten. Meerwaarde in de markt is niet eenvoudig. De markt verwacht van bedrijven een zekere inspanning op het gebied van duurzaamheid, maar is lang niet altijd bereid hier meer voor te betalen. Anders ligt dat bij biologische producten. Een belangrijke spin-off voor ons is dat duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen een heel positieve werking heeft op de drive en ambitie van onze 450 medewerkers. Daar vloeien zeker winsten uit voort, hoewel die moeilijk een op een te meten zijn."

Ewijk: "Enkele maatregelen leveren direct wat op. Door de reststromen te verwaarden,

hebben we minder afvalkosten bijvoorbeeld. Verder ligt de opbrengst toch vaak op het vlak van imago en goodwill. Ik denk dat de impact op de consument groter is als we als sector (boeren en verwerkers) kunnen laten zien wat we allemaal al doen aan duurzaamheid."

Hoe kunnen geitenhouders duurzaamheid toepassen of uitstralen?

Willig: "Vooral door actief met het DGZK-programma aan de slag te gaan en het in positieve zin uit te dragen. De inspanningen die gevraagd worden op de verschillende onderdelen zijn uitdagend, maar zeker haalbaar. Als er vervolgens ook resultaten worden geboekt op bijvoorbeeld de levensduur van geiten of het verminderen van antibiotica, wordt het ook makkelijker om je bedrijf met een gevoel van trots aan de buitenwereld te laten zien. Een open dag organiseren levert overigens ook punten op onder het onderdeel 'actieve bijdrage aan sector-pr'."

Ewijk: "Als er als sector massaal stappen worden gezet en we communiceren daarover, heeft dat de meeste impact. Persoonlijk

vind ik dierenwelzijn het belangrijkste punt in het duurzaamheidsprogramma. Ik denk dat dat ook richting de consument het meest aanspreekt."

Hoe kunnen geitenhouders de zuivelketen helpen bij het onderwerp duurzaamheid?

Willig: "Geitenhouders kunnen de zuivelketen helpen door het actief promoten van de duurzame geitenzuivel. De populariteit van Hollandse geitenkaas is de afgelopen decennia enorm toegenomen. Toch eet het grootste deel van onze bevolking nog geen geitenkaas. Die mensen verdienen het toch om een keer kennis te maken met dit prachtige product."

Ewijk: "We hebben samen – de zuivel en de geitenhouders – dit programma opgezet. We moeten daar met zijn allen ook uitvoering aan geven."

En andersom; hoe kunnen jullie geitenhouders helpen bij (het toepassen van) duurzaamheid?

Willig: "Wij helpen geitenhouders graag. Mijn collega Rene van der Velde doet regelmatig een ronde langs de veehouders om de voortgang te bespreken en waar gewenst een helpende hand te bieden. Ook nodigen we zo nu en dan sprekers uit om op onze vergaderingen hun visie op een duurzaamheids-onderwerp te geven."

Ewijk: "We hebben sprekers uitgenodigd om onze geitenhouders te vertellen over het programma en de redenen waarom bepaalde zaken zijn geselecteerd. We zullen waar gevraagd uiteraard helpen bij het invullen van de verschillende modules."

Kunnen geitenhouders die duurzaam bezig zijn jullie onderneming naar een hoger plan tillen?

Willig en Ewijk: "Absoluut, alle stappen naar meer duurzaamheid verstevigen het imago van de gehele bedrijfsketen en daarmee ook onze bedrijven. Daarnaast zorgt een hoge mate van duurzaamheid ook voor een

sterk verminderd risico op negatieve publiciteit. Hiermee kunnen we als sector hopelijk weer nieuwe consumenten enthousiast maken voor geitenzuivelproducten."

En worden zij daarvoor beloond?

Willig: "Naar verwachting zullen alle bedrijven een systeem van vergoeding opzetten om de inspanningen op duurzaamheidsgebied te belonen. Zo ook bij ons. Het verschil in uitbetalingsprijs tussen een bedrijf dat de maximale inspanning levert en een bedrijf dat niets op duurzaamheidsgebied doet, zal bij ons oplopen tot 2 cent per kg melk. Het loont dus ook financieel de moeite om ermee aan de slag te gaan."

Ewijk: "Binnenkort zal bekend zijn hoe we onze geitenhouders gaan belonen voor hun inzet voor duurzaamheid." ✓

Minder kans op negatieve publiciteit